

## Arrest

nr. 217 852 van 1 maart 2019  
in de zaak RvV X

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat P. ROELS  
Graanmarkt 17  
9300 AALST

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de minister van Sociale Zaken  
en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie.

### DE WND. VOORZITTER VAN DE IIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Eritrese nationaliteit te zijn, op 28 februari 2019 bij faxpost heeft ingediend om bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie van 26 februari 2019 houdende bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering (bijlage 13septies L), aan de verzoekende partij ter kennis gebracht op 26 februari 2019.

Gezien titel *Ibis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gelet op artikel 39/82 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gelet op titel II, hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 28 februari 2019, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 1 maart 2019.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken A. DE SMET.

Gehoord de opmerkingen van advocaat W. VREBOS, die *loco* advocaat Ph. ROELS verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat T. SCHREURS, die *loco* advocaat E. MATTERNE verschijnt voor de verwerende partij.

### WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

## 1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

Verzoekster die verklaart van Eritrese nationaliteit te zijn, wordt op 26 februari 2019 aangetroffen in illegaal verblijf. Er wordt een administratief rapport opgesteld.

Op 26 februari 2019 wordt verzoekster gehoord.

Op 26 februari 2019 wordt ten opzichte van verzoekster de beslissing genomen houdende bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering. Dit is de bestreden beslissing:

### *“BEVEL OM HET GRONDGEBIED TE VERLATEN MET VASTHOUDING MET HET OOG OP VERWIJDERING*

*Bevel om het grondgebied te verlaten*

*Aan Mevrouw, die verklaart te heten(1):*

*naam: M.*

*voornaam: M.*

*geboortedatum: (...)1999 alias (...)1999*

*geboorteplaats: /*

*en die verklaart volgende nationaliteit te hebben, maar kan dit niet staven: Eritrea*

*In voorkomend geval, ALIAS:*

*wordt het bevel gegeven het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen(2), tenzij zij beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.*

### *REDEN VAN DE BESLISSING EN VAN DE AFWEZIGHEID VAN EEN TERMIJN OM HET GRONDGEBIED TE VERLATEN:*

*Voorafgaandelijk deze beslissing werd betrokkene gehoord door een ambtenaar van de DVZ op 26.02.2019 en werd rekening gehouden met zijn verklaringen.*

*Het bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgegeven in toepassing van volgend(e) artikel(en) van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en volgende feiten en/of vaststellingen:*

*Artikel 7, alinea 1:*

*1° wanneer hij in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten;*

*De betrokkene is niet in het bezit van een geldig paspoort en niet van een geldig visum/verblijfstitel op het moment van haar arrestatie.*

*Betrokkene werd gehoord door een ambtenaar van de DVZ en verklaart naar het Verenigd Koninkrijk te willen reizen.*

*Betrokkene verklaart niet een gezinsleven of minderjarige kinderen in België te hebben. Ze verklaart hoofdpijn te hebben. Betrokkene brengt geen elementen aan die bewijzen dat zij aan een ziekte lijdt die hem belemmeren terug te keren naar haar land van herkomst.*

*Bijgevolg heeft de gemachtigde van de Minister in zijn verwijderingsbeslissing rekening gehouden met de bepalingen van artikel 74/13.*

*Artikel 74/14: Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek wordt toegestaan:*

*artikel 74/14 §3, 1°: er bestaat een risico op onderduiken*

*Er bestaat een risico op onderduiken:*

*1° Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.*

*Betrokkene beweert sinds een maand en half in België te verblijven.*

*Uit het administratief dossier blijkt niet dat hij zijn verblijf op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.*

*3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.*

*Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 5 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn en levert geen bewijs dat zij op hotel logeert.*

### *Terugleiding naar de grens*

*Voorafgaandelijk deze beslissing werd betrokkene gehoord door een ambtenaar van de DVZ op 26/02/2019 en werd rekening gehouden met zijn verklaringen.*

### *REDEN VAN DE BESLISSING TOT TERUGLEIDING NAAR DE GRENS:*

*Met toepassing van artikel 7, tweede lid, van de wet van 15 december 1980, is het noodzakelijk om de betrokkene zonder verwijl naar de grens te doen terugleiden, met uitzondering van de grens van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen<sup>2</sup> om de volgende redenen:*

*Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek:*

*Er een bestaat een risico op onderduiken:*

*1° Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.*

*Betrokkene beweert sinds een maand en half in België te verblijven.*

*Uit het administratief dossier blijkt niet dat hij zijn verblijf op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.*

*3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.*

*Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 5 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn en levert geen bewijs dat zij op hotel logeert.*

*Betrokkene werd gehoord op 26/02/2019 door een ambtenaar van de DVZ en verklaart dat hij naar het Verenigd Koninkrijk wil reizen.*

*Betrokkene is niet in het bezit van documenten, bijgevolg dient zijn nationaliteit bepaald te worden.*

*De grens waarnaar betrokkene zal worden teruggeleid, zal worden bepaald in een beslissing tot vaststelling van de grens, nadat de nationaliteit vaststaat en het risico op schending van artikel 3 EVRM werd onderzocht. Tegen deze beslissing kan een schorsend beroep bij de RVV ingesteld worden.*

*Vasthouding*

*REDEN VAN DE BESLISSING TOT VASTHOUDING:*

*Met de toepassing van artikel 7, derde lid van de wet van 15 december 1980, dient de betrokkene te dien einde opgesloten te worden, aangezien haar terugleiding naar de grens niet onmiddellijk kan uitgevoerd worden en op basis van volgende feiten:*

*Er bestaat een risico op onderduiken:*

*1° Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.*

*Betrokkene beweert sinds een maand en half in België te verblijven.*

*Uit het administratief dossier blijkt niet dat hij zijn verblijf op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.*

*3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.*

*Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 5 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn.*

*Gelet op al deze elementen, kunnen we dus concluderen dat zij de administratieve beslissing die genomen wordt te haren laste niet zal opvolgen. We kunnen ook concluderen dat er sterke vermoedens zijn dat zij zich aan de verantwoordelijke autoriteiten zal onttrekken. Hieruit blijkt dat betrokkene ter beschikking moet worden gesteld van Dienst Vreemdelingenzaken teneinde de grens te bepalen."*

## 2. Over de ontvankelijkheid

Ambtshalve werpt de Raad op dat hij niet bevoegd is om kennis te nemen van de onderhavige vordering in de mate dat zij gericht is tegen de beslissing tot vasthouding, die in de bestreden akte vervat ligt.

Artikel 71, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de vreemdelingenwet) luidt als volgt:

*"De vreemdeling die het voorwerp is van een maatregel van vrijheidsberoving genomen met toepassing van de artikelen (...) 7, (...) kan tegen die maatregel beroep instellen door een verzoekschrift neer te leggen bij de Raadkamer van de Correctionele Rechtbank van zijn verblijfplaats in het Rijk of van de plaats waar hij werd aangetroffen."*

Artikel 72, tweede lid van de vreemdelingenwet bepaalt voorts expliciet dat het aan de raadkamer van de correctionele rechtbank toekomt te onderzoeken of de vrijheidsberovende maatregel in overeenstemming is met de wet.

De Raad dient derhalve vast te stellen dat hij, gelet op de door de wetgever voorziene beperking van zijn rechtsmacht - die op algemene wijze is geregeld in artikel 39/1 van de vreemdelingenwet -, niet bevoegd is om van de vordering kennis te nemen in zoverre het de bedoeling zou zijn om ook de maatregel tot vrijheidsberoving aan te vechten (RvS 12 januari 2001, nr. 92.181; RvS 4 juni 2002, nr. 107.338; RvS 1 december 2006, nr. 165.469; RvS 1 december 2006, nr. 165.470).

Bijgevolg moet de vordering als onontvankelijk worden afgewezen in de mate dat zij gericht is tegen de in de bestreden beslissing opgenomen beslissing tot vasthouding.

### 3. Betreffende de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid

#### 3.1. Het uiterst dringend karakter

3.1.1. In de nota werpt de verwerende partij het volgende op inzake de uiterst dringende noodzakelijkheid:

***“MET BETREKKING TOT DE UITERST DRINGENDE NOODZAKELIJKHEID***

*Op 26.02.2019 werd het bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering genomen (bijlage 13septies).*

*Uit de bestreden beslissing blijkt dat het bestuur de grens nog dient te bepalen naar waar verzoekster kan worden teruggeleid.*

*Tegen die nieuwe terugleidingsbeslissing, nadat is vast komen te staan naar welk land verzoekster kan worden teruggeleid, zal zij een rechtsmiddel kunnen aanwenden. Die garantie wordt verzoekster uitdrukkelijk gegeven in de thans bestreden beslissing.*

*Er moet aldus vastgesteld worden dat de tenuitvoerlegging van de thans bestreden beslissing (terugkeerbesluit) niet imminent is, en niet uitgevoerd kan worden in afwachting van een nieuwe terugleidingsbeslissing waartegen verzoekster een afzonderlijk rechtsmiddel kan aanwenden.*

*De verwerende partij is in de gegeven omstandigheden van mening dat verzoekster niet het rechtens vereist belang heeft om de schorsingsprocedure in hoogdringendheid te voeren. Er kan bezwaarlijk gesteld worden dat de tenuitvoerlegging van de verwijderingsmaatregel imminent is, wanneer blijkt dat de tenuitvoerlegging uit zichzelf (al) geschorst is in afwachting van een nieuwe terugleidingsbeslissing.*

*Aan de voorwaarde van de hoogdringendheid is niet voldaan.”*

3.1.2. De Raad wijst er te dezen op dat uit de stukken van het administratief dossier blijkt en dat het niet ter betwisting staat dat verzoekster zich bevindt in een welbepaalde plaats zoals bedoeld in artikel 74/8 van de vreemdelingenwet. In dit geval wordt het uiterst dringend karakter van de vordering vermoed (cf. artikel 39/82, § 4, tweede lid van de vreemdelingenwet). Het hypothetische betoog en de hypothetische motivering in de bestreden akte dat de verwerende partij later nog een beslissing zal nemen om de grens te bepalen waarnaar verzoekster zal worden teruggeleid, volstaat niet om dit wettelijk vermoeden te weerleggen.

In de bestreden akte wordt inzake de beslissing tot terugleiding naar de grens het volgende gesteld: *“Betrokkene is niet in het bezit van documenten, bijgevolg dient zijn nationaliteit bepaald te worden. De grens waarnaar betrokkene zal worden teruggeleid, zal worden bepaald in een beslissing tot vaststelling van de grens, nadat de nationaliteit vaststaat en het risico op schending van artikel 3 EVRM werd onderzocht. Tegen deze beslissing kan een schorsend beroep bij de RVV ingesteld worden.”* Hiermee wordt slechts een intentie weergegeven om, op een niet nader bepaald tijdstip in de toekomst, een nieuwe beslissing tot terugleiding naar de grens te nemen eens de grens is bepaald en eens het risico op een schending van artikel 3 van het EVRM werd onderzocht. Uit de gegevens waarover de Raad op het ogenblik van het in beraad nemen van de zaak beschikt, blijkt dat nog steeds geen dergelijke nieuwe terugleidingsbeslissing werd getroffen. De stelling dat verzoekster tegen een nieuwe terugleidingsbeslissing een schorsend beroep zal kunnen instellen bij de Raad, komt dan ook hypothetisch voor.

Daarnaast neemt deze intentie tot het nemen van een nieuwe terugleidingsmaatregel niet weg dat de thans bestreden akte ook reeds een beslissing tot terugleiding naar de grens bevat. In de bestreden akte van 26 februari 2019 wordt nergens uitdrukkelijk vermeld dat de erin vervatte terugleidingsbeslissing niet uitvoerbaar zou zijn. Integendeel geeft de gemachtigde uitdrukkelijk aan dat verzoekster, met toepassing van artikel 7, tweede lid, van de vreemdelingenwet, “zonder verwijf” zal worden teruggeleid naar de grens “met uitzondering van de grens van de staten die het Schenenacquis ten volle toepassen”. Verzoekster kan, zoals de verwerende partij oppert, tegen de thans bestreden verwijderingsmaatregel wel een gewone vordering tot schorsing (desgevallend met een beroep tot nietigverklaring) indienen, doch krachtens de vigerende bepalingen van de vreemdelingenwet heeft een dergelijke “gewone” vordering - in tegenstelling tot de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid - op zich nog geen schorsend karakter voor de tenuitvoerlegging. Indien de Raad de onderhavige vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid zou verwerpen vooraleer de gemachtigde daadwerkelijk een nieuwe terugleidingsbeslissing heeft getroffen, dan staat wettelijk en feitelijk niets eraan in de weg dat de verwerende partij de huidige terugleidingsbeslissing alsnog uitvoert.

Er kan bovendien niet redelijkerwijs betwist worden dat het huidige bevel om het grondgebied te verlaten en de bijbehorende beslissing tot terugleiding gebaseerd zijn op artikel 7 van de vreemdelingenwet, dat een omzetting vormt van artikel 3 van de Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (hierna: de Terugkeerrichtlijn).

Een “*terugkeerbesluit*” is volgens artikel 3, lid 4, van de Terugkeerrichtlijn de administratieve of rechterlijke beslissing of handeling waarbij wordt vastgesteld dat het verblijf van een onderdaan van een derde land illegaal is of die illegaal wordt verklaard en een terugkeerverplichting wordt opgelegd of vastgesteld. Artikel 3, lid 3, van de Terugkeerrichtlijn definieert “*terugkeer*” als het proces waarbij een onderdaan van een derde land, vrijwillig gevolg gevend aan een terugkeerverplichting of gedwongen, terugkeert naar: 1) zijn land van herkomst, of 2) een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten of andere regelingen, of 3) een ander derde land waarnaar de betrokken onderdaan van een derde land besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt toegelaten. Deze bepaling werd eveneens omgezet in artikel 1, 5° *iuncto* 1, 6° van de vreemdelingenwet.

Het thans bestreden bevel om het grondgebied te verlaten houdt dus wel degelijk voor verzoekster reeds de verplichting in het grondgebied te verlaten en legt een terugkeerverplichting op (RvS 28 september 2017, nr. 239.259; RvS 29 mei 2018, nrs 241 623 en 241 625). *In casu* klemt dit des te meer omdat het bevel is afgegeven zonder termijn voor vrijwillig vertrek (zie RvV verenigde kamers 8 maart 2018, nr. 200 933; RvV verenigde kamers 9 maart 2018, nrs. 200 976 en 200 977). Het bevel om het grondgebied te verlaten gaat ook reeds gepaard met een beslissing tot terugleiding naar de grens van het Schengengebied.

Bijgevolg kan niet worden betwist dat de gemachtigde verzoekster op grond van de thans bestreden akte “*zonder verwijf*” kan verwijderen naar Eritrea (vermelde nationaliteit in de bestreden beslissing).

De Raad kan verzoekster tot slot ook volgen in haar betoog dat de gemachtigde reeds bij het nemen van het thans bestreden bevel om het grondgebied te verlaten een rigoureuus onderzoek diende te voeren in het licht van de door artikel 3 van het EVRM geboden bescherming. Het verweer in de nota met opmerkingen komt er op neer dat de gemachtigde er zich mee zou kunnen vergenoegen slechts op het ogenblik van de tenuitvoerlegging van het bevel een onderzoek naar artikel 3 van het EVRM door te voeren. Dit strookt niet met de duidelijke termen van artikel 7 van de vreemdelingenwet. Dit artikel, dat zowel de rechtsgrond vormt voor de beslissing tot verwijdering als de beslissing tot terugleiding, stelt in de aanhef ‘*onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag*’ zodat de gemachtigde bij het nemen van een beslissing houdende een bevel om het grondgebied te verlaten reeds moet onderzoeken of de verwijderingsmaatregel in overeenstemming is met de normen van de internationale verdragen waardoor België gebonden is, te dezen met artikel 3 van het EVRM.

De Raad van State stelde dienaangaande op 29 mei 2018 duidelijk het volgende in de arresten nrs. 241.623 en 241.625:

*“Het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten houdt in dat de rechtstoestand van de betrokken vreemdeling als dusdanig bestaat op het ogenblik dat die beslissing wordt genomen, dat die vreemdeling op dat ogenblik dus geen titel (meer) heeft om op het grondgebied te verblijven zodat hij er onwettig verblijft en dat hij derhalve het grondgebied dient te verlaten. Het betreft dan ook een beslissing tot verwijdering in de zin van artikel 1, 6°, van de vreemdelingenwet. De betrokken vreemdeling is ertoe gehouden de terugkeerverplichting na te leven en het bevel om het grondgebied te verlaten, [...], uit te voeren zonder dat de verzoekende partij [in casu de gemachtigde] een nieuwe beslissing dient te nemen. Naar luid van artikel 7, eerste lid, van de vreemdelingenwet wordt een bevel om het grondgebied te verlaten gegeven “onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag”.*

*De verzoekende partij moet derhalve bij het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten reeds onderzoeken of die verwijderingsmaatregel in overeenstemming is met de normen van de internationale verdragen waardoor België gebonden is, te dezen met artikel 3 van het EVRM. Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door de mogelijkheid voor de verzoekende partij om bij niet-naleving van het bevel om het grondgebied te verlaten over te gaan tot dwangmaatregelen met het oog op verwijdering in de zin van artikel 1, 7°, van de vreemdelingenwet, zijnde de fysieke verwijdering van het grondgebied. Enerzijds kan de toestand immers in die zin evolueren dat er zich bij het nemen van de beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten nog geen gevaar voor een schending van*

*artikel 3 van het EVRM voordoet doch naderhand wel, wanneer de verzoekende partij effectief wil overgaan tot verwijdering. Anderzijds kan niet worden verondersteld dat de betrokken vreemdeling het bevel om het grondgebied te verlaten niet zal naleven zodat de verzoekende partij er zich niet van kan onthouden een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM te onderzoeken onder het voorwendsel dat zij dergelijk onderzoek zal voeren bij het nemen van dwangmaatregelen met het oog op de fysieke verwijdering van de vreemdeling. (eigen benadrukken)”.*

Aan de voorwaarde van het uiterst dringend karakter is dan ook voldaan.

Waar de verwerende partij in de nota met opmerkingen stelt dat de tenuitvoerlegging van de bestreden verwijderingsmaatregel uit zichzelf reeds is geschorst in afwachting van een nieuwe terugleidingsbeslissing, merkt de Raad geheel ten overvloede op dat niet kan worden ingezien welk belang de verwerende partij dan heeft om zich te verzetten tegen een uitdrukkelijk door de Raad bevolen schorsing van de tenuitvoerlegging. Gelet op het belang van de rechtszekerheid en ter vrijwaring van verzoeksters rechten onder de artikelen 3 en 13 van het EVRM (zie *infra*), is de Raad van oordeel dat de voorkeur dient te worden gegeven aan een uitdrukkelijke schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden verwijderingsmaatregel.

3.2. Verder moet worden opgemerkt dat, overeenkomstig artikel 39/82, § 2, eerste lid, van de Vreemdelingenwet, slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van een bestuurshandeling kan worden besloten indien er ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en op voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

3.3.1. In een enig middel voert verzoekster het volgende aan:

*“ENIG MIDDEL: Schending van het zorgvuldigheidsbeginsel in het licht van artikel 3 van het Europese Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: EVRM) – schending van het hoorrecht*

*Op 26.02.2019 neemt de gemachtigde van de Staatssecretaris de bestreden beslissing, t.t.z. het bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering en terugleiding naar de grens.*

*Bij de beslissing tot terugleiding naar de grens stelt verweerster dat er in hoofde van verzoeker een risico op onderduiken bestaat, alsook dat hij niet zou meewerken met de overheden en dat het duidelijk is dat hij zich niet aan een verwijderingsmaatregel zal houden.*

*In deze beslissing wordt er geen melding gemaakt van het feit dat art. 3 EVRM op een ernstige wijze onderzocht werd alvorens men de kwestieuze titel nam:*

*“Betrokkene werd gehoord door een ambtenaar van de DVZ en verklaart naar het Verenigd Koninkrijk te willen reizen. De betrokkene is niet in het bezit van documenten, bijgevolg dient zijn nationaliteit bepaald te worden.*

*De grens waarnaar betrokkene zal worden teruggeleid, zal worden bepaald in een beslissing tot vaststelling van de grens, nadat de nationaliteit vaststaat en het risico op schending van art. 3 EVRM werd onderzocht”.*

*Vooreerst weze het onderstreept dat verweerster niet ernstig kan voorhouden dat zij niet zou weten wat de nationaliteit is van verzoeker nu zij klaarblijkelijk zelf in haar bestreden beslissing Eritrea aanwijst.*

*Daarenboven dient opgemerkt te worden dat verzoeker verhoord werd zonder bijstand van een tolk en dat hij aldus de vragenlijst niet kon begrijpen. Dit is op zich reeds problematisch en vormt een schending van het hoorrecht.*

*Er wordt enkel melding gemaakt van het feit dat verzoeker gehoord werd op 26.02.2019 door een ambtenaar van de DVZ in een taal die hij niet machtig was. Het is evident dat als verzoeker enkel Tigryaans spreekt, hij geen notie heeft van de vragen die slechts in drie landstalen en het Engels beschikbaar zijn.*

*Daarenboven zijn vluchtelingen vaak dusdanig getraumatiseerd van hetgeen zij in hun land van herkomst hebben meegemaakt dat zij zeer achterdochtig zijn met alles wat met politie en staat te maken heeft.*

*Dat zij dan ook enige reservaties hebben bij het invullen van een vragenlijst is meer dan normaal.*

*Tot slot is het algemeen geweten dat dergelijke verhoren – bij gebreke aan de aanwezigheid van een raadsman en/of tolk- vaak zeer oppervlakkig verloopt, zelfs grenzend aan willekeur, waardoor dit zeker niet een diepgaand onderzoek met zich meebrengt.*

In elk geval heeft de overheid nagelaten om een onderzoek naar art. 3 EVRM te verrichten alvorens zij een beslissing nam.

De overheid heeft met andere woorden op geen enkele manier het risico onderzocht wat een repatriëring naar Eritrea met zich mee zouden kunnen brengen. Nochtans is zij op de hoogte van de uiterst precare mensenrechtensituatie in Eritrea.

Verzoeker verwijst dienaangaande naar allerlei publicaties van mensenrechtenorganisaties en in het bijzonder naar een publicatie van USDOS Labour & Human Rights:

*“The most significant human rights issues included arbitrary deprivation of life; disappearances; torture and other cruel, inhuman, and degrading treatment by security forces, including for political and religious beliefs; harsh prison and detention center conditions; arbitrary arrest; denial of fair public trial; arbitrary or unlawful interference with privacy, family, or home; restrictions on freedoms of speech and press; restrictions on internet freedom, academic freedom, and cultural events; restrictions on freedom of peaceful assembly, association, and religion; limits on freedom of internal movement and foreign travel; inability of citizens to choose their government in free and fair elections; corruption and lack of transparency; restrictions on international nongovernmental organizations; violence against women and girls, including in military camp settings and national service positions; human trafficking; criminalization of same-sex sexual conduct; and forced labor, including forced participation in the country’s national service program, routinely for periods beyond the 18-month legal obligation. The government did not generally take steps to investigate, prosecute, or punish officials who committed human rights abuses. Impunity for such abuses was the norm” (USDOS, Country Reports Eritrea 2017, <https://www.state.gov/documents/organization/277241.pdf>, p. 1 )*

Op heden vinden er nog steeds schendingen van de mensenrechten plaats. Verzoeker verwijst terzake naar de conclusie van de Speciale Rapporteur van de VN op de zitting van de algemene vergadering van 25.06.2018 met betrekking tot de mensenrechten in Eritrea :

*“The overall assessment of the Special Rapporteur regarding the situation on human rights in Eritrea remains grim:*

*(a) The human rights landscape of Eritrea remains complex, compounded by non-respect for the rule of law and weak institutions, including the judiciary;*

*(b) The military/national service, which the commission of inquiry on human rights found reasonable grounds to believe constituted no less than the enslavement of a whole population, a crime against humanity, remains indefinite. Except for a small increase in pay in 2015, no further reform has been communicated;*

*(c) Other crimes against humanity, involving imprisonment, enforced disappearance, torture and other inhumane acts, persecution, rape and murder, continue;*

*(d) The military/national service and the people’s militia detain people in a highly militarized society, making it impossible for them to enjoy a normal life. The Special Rapporteur notes with concern that the military plays a dominant role in the lives of Eritrean people and in the country’s national institutions;*

*(e) Overcrowded detention centres with no means to challenge the legality of the detentions before an impartial and independent court of law;*

*(f) Participants at peaceful demonstrations and gatherings held in compliance with international human rights standards are subjected to excessive use of force by the military and law enforcement apparatus. Demonstrators are arbitrarily detained for expressing their views when they assemble;*

*(g) The Government’s actions aimed at controlling religious practice in Eritrea through different kinds of interference do not enhance the religious tolerance that has hitherto characterized the harmonious relations among different religious communities in Eritrea;*

*(h) Detainees are especially vulnerable to human rights violations, including torture, as legal procedures and safeguards, such as access to family members, lawyers and doctors, are denied;*

*(i) Pretrial detention is the norm and not the exception;*

*(j) Independent institutions that ensure the separation of powers, with checks and balances built into the system, are either weak or absent;*

*(k) The impunity enjoyed by perpetrators of crimes against humanity and human rights violations remains an unrelenting challenge to be addressed through effective measures. Repeatedly, the Government has failed to prosecute perpetrators to ensure accountability. Essentially, Eritrea has demonstrated that victims of crimes against humanity and human rights violations will not receive adequate remedies. Thus, impunity has been strengthened and entrenched, with the prospect that human rights violations will continue to be committed while perpetrators are shielded. (UN, Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights in Eritrea, 2018,*

<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G18/189/90/PDF/G1818990.pdf?OpenElement>, pg. 16 en 17)

Het is dan ook algemeen aanvaard dat er niet uitgewezen mag/kan worden naar Eritrea. Ingevolge de dagdagelijkse mensenrechtenschendingen stuurt verweerster geen enkele Eritreeër terug zijn herkomstland.

Inderdaad, gelet op het feit dat verzoeker uit Eritrea komt, had de gemachtigde van de Staatssecretaris zich minstens de moeite mogen getroosten om toch een ernstige poging te ondernemen om naar de vluchtmotieven van verzoeker te horen.

Het weze onderstreept dat verweerster alvorens zij een BGV aflevert een mogelijke schending op art. 3 EVRM op een ernstige wijze dient te onderzoeken en zeker wanneer het gaat over iemand van Eritrea, een land waar België nota bene niet langer naar uitwijst.

Verweerster kan zich dus niet verschuilen achter het excuus om bij het nemen van haar verwijderingsbeslissing geen rekening te houden met, en zelfs geen enkel onderzoek te voeren naar de algemene situatie in het land van bestemming, in casu Eritrea.

Haar standpunt ontslaat haar derhalve niet van haar verplichting om een nauwgezet onderzoek te voeren in het licht van artikel 3 van het EVRM (cf. EHRM 23 december 2012, nr. 27765/09, Hirsi Jamaa v. Italië, §133).

Artikel 3 EVRM – dat bepaalt dat niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen – bekrachtigt één van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en de handelingen van het slachtoffer (vaste rechtspraak: zie bv. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 218).

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM) heeft meermaals geoordeeld dat de verwijdering door een verdragsluitende Staat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende Staat verantwoordelijk kan stellen wanneer er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat een vreemdeling in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM.

In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in om de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen (zie EHRM 4 december 2008, Y. v. Rusland, § 75 en de arresten waarnaar wordt verwezen; EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, § 95).

Het EHRM heeft tevens geoordeeld dat, om het bestaan van een gevaar van slechte behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de betrokken vreemdeling (zie EHRM 4 december 2008, Y. t. Rusland, § 78; EHRM 28 februari 2008, Saad t. Italië, §§ 128-129 en EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah en anderen t. Verenigd Koninkrijk, § 108 in fine).

Hierbij moet er op worden gewezen dat het verbod van foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen absoluut is en dat het geen enkele uitzondering toelaat.

Overwegende dat de Raad van State bij haar arrest nr. 241.623 dd. 29.05.2018 geoordeeld heeft dat de DVZ bij het nemen van een BGV eerst dient te onderzoeken of er een mogelijke schending is van artikel 3 EVRM:

“De verzoekende partij moet derhalve bij het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten reeds onderzoeken of die verwijderingsmaatregel in overeenstemming is met de normen van de internationale verdragen waardoor België gebonden is, te dezen met artikel 3 van het EVRM. Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door de mogelijkheid voor de verzoekende partij om bij niet-naleving van het bevel om het grondgebied te verlaten over te gaan tot dwangmaatregelen met het oog op verwijdering in de zin van artikel 1, 7°, van de vreemdelingenwet, zijnde de fysieke verwijdering van het XIV-37.373-8/9 grondgebied. Enerzijds kan de toestand immers in die zin evolueren dat er zich bij het nemen van de beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten nog geen gevaar voor een schending van artikel 3 van het EVRM voordoet doch naderhand wel, wanneer de verzoekende partij effectief wil overgaan tot verwijdering. Anderzijds kan niet worden verondersteld dat de betrokken vreemdeling het bevel om het grondgebied te verlaten niet zal naleven zodat de verzoekende partij er zich niet van kan onthouden een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM te onderzoeken onder het voorwendsel dat zij dergelijk onderzoek zal voeren bij het nemen van dwangmaatregelen met het oog op de fysieke verwijdering van de vreemdeling.” (RvS 29 mei 2018, nr. 241.623)

Ook Uw Raad oordeelde reeds in deze zin in het arrest HADOU Tedros t. Belgische Staat dd. 08.10.2018 (arrestnummer 210 636 dd. 8 oktober 2018):

“De verzoeker lijkt te kunnen worden bijgetreden waar zij stelt dat het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten reeds veronderstelt dat een onderzoek naar artikel 3 van het EVRM moet worden doorgevoerd. Een dergelijk bevel houdt immers voor de verzoeker reeds de verplichting in het



grondgebied te verlaten en legt een terugkeerverplichting op. In casu is dit des te meer het geval omdat het bevel is afgegeven zonder termijn voor vrijwillig vertrek en met een beslissing tot terugleiding naar de grens van de Schengenlidstaten.”

Verweerster heeft het in casu nagelaten om op een grondige wijze art. 3 EVRM te onderzoeken ALVORENS zij de bestreden beslissing nam.

In casu moet worden vastgesteld dat door verweerster een uitvoerbare vertrekverplichting opgelegd wordt zonder op een ernstige wijze te onderzoeken of dit in strijd is met artikel 3 van het EVRM. Het leidt geen twijfel dat in casu de zorgvuldigheidsplicht in het licht van artikel 3 van het EVRM is geschonden.

Ingevolge de hierboven geciteerde rechtspraak van de Raad van State en Uw Raad is de bestreden beslissing onwettig en dient de vasthouding die hieraan gekoppeld werd, eveneens als onwettig beschouwd te worden.

Het is des te schrijnender dat men verzoeker zal uitwijzen naar een land zoals Eritrea, waar dagdagelijks folteringens plaats vindt. Het is net om deze reden dat DVZ verdere uitwijzingen naar dit land heeft stopgezet.

Uw Raad moet vaststellen dat de overheid nagelaten heeft om bij het nemen van de bestreden beslissing een grondig onderzoek te voeren inzake een mogelijke schending van artikel 3 EVRM bij de verwijdering van verzoeker naar zijn land van herkomst dan wel naar een land zoals bepaald door de Terugkeerrichtlijn.

De schending van het hoorrecht en van het zorgvuldigheidsbeginsel in het licht van artikel 3 EVRM is aangetoond.

Het enig middel is gegrond.

3.3.2. In de nota repliceert de verwerende partij het volgende:

“In de middelen wordt de schending aangehaald van artikel 3 EVRM, van de motiveringsplicht en van het hoorrecht.

Verzoekster bekritiseert dat de bestreden beslissing niet gemotiveerd werd op grond van artikel 3 EVRM.

De verwerende partij heeft de eer te antwoorden dat in de thans bestreden beslissing de volgende passage staat vermeld dat aangezien betrokkene niet in het bezit is van de vereiste documenten de grens zal worden bepaald nadat het risico op schending van artikel 3 EVRM werd onderzocht. Er zal ter zake een nieuwe beslissing genomen worden waarbij de grens wordt bepaald en waartegen een schorsend beroep bij de RVV kan ingesteld worden.

Uit de bestreden beslissing blijkt aldus dat het bestuur de grens nog dient te bepalen naar waar verzoekster kan worden teruggeleid en dat er vervolgens een nieuwe terugleidingsbeslissing zal worden genomen.

Verzoekster kan dan ook niet ernstig beweren dat voorafgaandelijk aan de thans bestreden beslissing moest onderzocht worden of een terugkeer naar Eritrea in strijd zou zijn met artikel 3 EVRM. Zij zal immers niet worden teruggeleid naar Eritrea op basis van de thans bestreden beslissing.

Er kan mutatis mutandis worden verwezen naar volgende rechtspraak van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen:

- RVV nr. 199 530 van 9 februari 2018

De verzoekende partij heeft in haar verzoekschrift een grief inzake de schending van artikel 3 van het EVRM ontwikkeld in het geval ze naar Eritrea wordt gerepatrieerd. De Raad zou deze grief daadwerkelijk behandelen indien het op het ogenblik van het treffen van de bestreden beslissing vaststaat of minstens niet uitgesloten is dat de verzoekende partij naar Eritrea wordt gerepatrieerd (cf. RvV (Verenigde Kamers) 26 september 2017, nr. 192 584). Echter wordt in de bestreden beslissing uitdrukkelijk gesteld: “Betrokkene zal, behoudens nieuwe beslissing, in geen geval teruggeleid worden naar zijn land van herkomst”. De Raad ziet niet in waarom deze motivering geen waarborg is dat zij niet zal worden teruggestuurd naar Eritrea, noch waarom in deze stand van het geding niet kan uitgesloten worden dat zij zal worden gerepatrieerd naar Eritrea op grond van de bestreden beslissing. Evenmin kan vastgesteld worden dat deze motivering ambigue is of totaal inadequaat. De verwerende partij stelt immers uitdrukkelijk dat indien ze besluit om de verzoekende partij naar Eritrea te verwijderen, ze een nieuwe beslissing zal treffen. De Raad ziet dan ook niet in op wat de verwachting van de verzoekende partij gestoeld is dat de verwerende partij een onderzoek doet naar de situatie in Eritrea in het licht van artikel 3 van het EVRM en daaromtrent motiveert in de bestreden beslissing. Voor wat betreft de zinsnede “behoudens nieuwe beslissing”, wordt noch in de bestreden akte, noch in de nota met opmerkingen geduid wat moet worden verstaan onder een “nieuwe beslissing”. Redelijkerwijze betreft dit ofwel een nieuwe bijlage 13septies ofwel treft de verwerende partij enkel een nieuwe beslissing tot terugleiding. In beide gevallen kan de verzoekende partij deze bij de Raad aanvechten en desgevallend opnieuw een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing bij uiterst dringende

noodzakelijkheid indienen en daarin een grief inzake een schending van artikel 3 van het EVRM ontwikkelen die door de Raad zal behandeld worden (zie RvV (Verenigde Kamers) 8 februari 2018, nr. 199 329). Waar de verzoekende partij stelt dat zij niet weet of een terugnameverzoek werd gericht aan de Zwitserse instanties, noch, indien dit gebeurde, wat het gevolg zal zijn, wijst de Raad er op dat zelfs indien zou blijken dat een terugleiding naar Zwitserland niet mogelijk is, uit de bestreden beslissing tot terugleiding naar de grens van 20 januari 2018 duidelijk blijkt dat de verzoekende partij niet naar Eritrea zal worden teruggeleid, gelet op de motivering "Betrokkene zal, behoudens nieuwe beslissing, in geen geval teruggeleid worden naar zijn land van herkomst". Hoewel de verzoekende partij in deze stand van het geding geen waarborg heeft dat zij in fine niet zal worden teruggewezen naar haar land van herkomst, is een terugleiding naar de grens met Eritrea enkel mogelijk door middel van een nieuwe beslissing tot terugleiding naar de grens, die aanvechtbaar is voor de Raad. Gelet op het feit dat de verzoekende partij aldus op grond van onderhavige bestreden beslissing tot terugleiding naar de grens geenszins kan worden teruggeleid

Ook in casu wordt uitdrukkelijk in de bestreden beslissing vermeld dat de grens waarnaar verzoekster moet worden teruggeleid nog moet bepaald worden.

Er kan niet ernstig voorgehouden worden dat verzoekster op basis van de thans bestreden beslissing kan verwijderd worden naar Eritrea.

Een schending van artikel 3 EVRM is aldus niet aan de orde.

Wat het tijdstip van onderzoek naar een mogelijke schending van artikel 3 EVRM betreft, laat verweerder gelden wat volgt:

Volgens het arrest EHRM-arrest PAPOSHVILI t. BELGIË van 13.12.2016 moet het onderzoek naar een eventuele schending van artikel 3 EVRM gebeuren voor de tenuitvoerlegging van een verwijderingsmaatregel. De enige voorwaarde is dat er een rigoureuus onderzoek wordt gevoerd (voor de tenuitvoerlegging), hetgeen in casu – zoals uitdrukkelijk aangekondigd in de bestreden beslissing - onmiskenbaar het geval is. Immers zal er een nieuwe beslissing genomen worden wanneer bepaald is naar welk land verzoeker kan worden teruggeleid.

Alleszins, dat het onderzoek naar artikel 3 EVRM zich niet stelt op het ogenblik van de afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten, doch enkel in de uitvoeringsfase, werd tevens bevestigd door het Grondwettelijk Hof in het arrest nr. 89/2015 van 11 juni 2015:

"B.5.1. De beoordelingsbevoegdheid die aan de minister of zijn gemachtigde wordt gelaten wanneer hij een bevel om het grondgebied te verlaten afgeeft, wordt bij de bestreden bepaling enkel beperkt voor de twee voorwaarden waarvan zij de afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten afhankelijk stelt, namelijk indien de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen de vluchtelingenstatus of de subsidiaire beschermingsstatus niet in overweging neemt of weigert te erkennen en indien de asielzoeker onregelmatig op het grondgebied verblijft. In dat stadium dient de minister of zijn gemachtigde niet te beoordelen of de tenuitvoerlegging van het bevel om het grondgebied te verlaten de artikelen 3 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens in acht neemt.

Met betrekking tot die toetsing wordt in de memorie van toelichting aangegeven dat

«het bevel om het grondgebied te verlaten niet uitvoerbaar is indien de effectieve terugkeer van de vreemdeling een schending met zich zou brengen van de artikelen 3 en 8 van het EVRM. De vreemdeling die het voorwerp uitmaakt van een verwijderingsmaatregel mag in geen geval verwijderd worden naar het land waar hij een reëel risico loopt om blootgesteld te worden aan een schending van het beginsel van non refoulement. Artikel 3 van het EVRM dient geëerbiedigd te worden bij de tenuitvoerlegging van een bevel om het grondgebied te verlaten» (Parl. St., Kamer, 2012-2013, DOC 53-2555/001 en 53-2556/001, p.19).

B.5.2. Door geen onderscheid te maken tussen die twee fases in de procedure, geven de verzoekende partijen aan de bestreden bepaling een draagwijdte die zij niet heeft." (Grondwettelijk Hof, arrest nr.89/2015 van 11 juni 2015, <http://www.const-court.be/>, markering toegevoegd).

Aangezien de tenuitvoerlegging van de verwijderingsmaatregel nog niet aan de orde is, dit in afwachting van de bepaling van de grens van het land waarnaar verzoekster kan worden teruggedreven, is het wel degelijk gerechtvaardigd dat een rigoureuus onderzoek naar een mogelijke schending van artikel 3 EVRM nog niet gevoerd werd.

Voorts betwist verzoekster niet dat zij zich bevindt in een situatie zoals omschreven door artikel 7, alinea 1, 1° en 3° van de vreemdelingenwet en dat zij in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de nodige documenten en dat zij door haar gedrag geacht wordt de openbare orde te kunnen schaden.

Evenmin betwist verzoekster dat er sprake is van een risico op onderduiken.

De determinerende motieven op grond waarvan het bevel om het grondgebied te verlaten werd genomen, worden derhalve niet betwist of weerlegd en volstaan om de beslissing te schragen naar recht.

Er worden geen ernstige middelen voorgesteld.

### 3.3.3. Artikel 3 van het EVRM luidt als volgt:

*“Niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.”*

Om te beoordelen of er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat een verzoeker een reëel gevaar loopt op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, houdt de Raad zich aan de door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna verkort het EHRM) gegeven aanwijzingen. In dezen heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens geoordeeld dat, om het bestaan van een gevaar van slechte behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de verzoeker (zie EHRM 4 december 2008, Y./Rusland, § 78; EHRM 28 februari 2008, Saadi/Italië, §§ 128-129 en EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah en cons./ Verenigd Koninkrijk, § 108 in fine).

Het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten en de bijbehorende beslissing tot terugleiding zijn gebaseerd op artikel 7 van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling geeft uitvoering aan de artikelen 6, 7 en 8 van de Terugkeerrichtlijn. Artikel 3 van de Terugkeerrichtlijn legt de relevante definities vast die in artikel 1 van de Vreemdelingenwet worden hernomen. Zo wordt bepaald:

*“5° terugkeer: het feit dat een onderdaan van een derde land, hetzij op vrijwillige basis nadat hij het voorwerp heeft uitgemaakt van een beslissing tot verwijdering, hetzij gedwongen, terugkeert naar zijn land van herkomst of een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten of naar een derde land waarnaar de betrokken onderdaan besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt gemachtigd of toegelaten tot het verblijf*

*6° beslissing tot verwijdering: de beslissing die de illegaliteit van het verblijf van een vreemdeling vaststelt en een terugkeerverplichting oplegt;*

*7° verwijdering: de tenuitvoerlegging van de beslissing tot verwijdering, namelijk de fysieke verwijdering van het grondgebied;”*

Hieruit blijkt dat een beslissing tot verwijdering, zijnde het bevel om het grondgebied te verlaten, op zich reeds niet enkel vaststelt dat een vreemdeling illegaal op het grondgebied verblijft, maar eveneens een terugkeerverplichting oplegt. Eveneens blijkt dat de terugkeerverplichting niet naar om het even welk land geldt, maar ofwel naar het land van herkomst ofwel naar een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten ofwel naar een derde land waarnaar de betrokken onderdaan besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt gemachtigd of toegelaten tot het verblijf.

Het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten veronderstelt reeds dat een onderzoek naar artikel 3 van het EVRM moet gebeuren. Een dergelijk bevel houdt immers voor verzoekster reeds de verplichting in het grondgebied te verlaten en legt een terugkeerverplichting op. *In casu* is dit des te meer het geval omdat het bevel is afgegeven zonder termijn voor vrijwillig vertrek en met een beslissing tot terugleiding naar de grens van de Schengenlidstaten. In de bestreden akte wordt inzake de beslissing tot terugleiding naar de grens het volgende gesteld: *“Betrokkene is niet in het bezit van documenten, bijgevolg dient zijn nationaliteit bepaald te worden. De grens waarnaar betrokkene zal worden teruggeleid, zal worden bepaald in een beslissing tot vaststelling van de grens, nadat de nationaliteit vaststaat en het risico op schending van artikel 3 EVRM werd onderzocht. Tegen deze beslissing kan een schorsend beroep bij de RVV ingesteld worden”*. Hiermee wordt slechts een intentie weergegeven om, op een niet nader bepaald tijdstip in de toekomst, een nieuwe beslissing tot terugleiding naar de grens te nemen eens de grens is bepaald en eens het risico op een schending van artikel 3 van het EVRM werd onderzocht. Uit de gegevens waarover de Raad op het ogenblik van het in beraad nemen van de zaak beschikt, blijkt dat nog steeds geen dergelijke nieuwe terugleidingsbeslissing werd getroffen.

Daarnaast neemt deze intentie tot het nemen van een nieuwe terugleidingsmaatregel niet weg dat de thans bestreden akte ook reeds een beslissing tot terugleiding naar de grens bevat. In de bestreden akte van 26 februari 2019 wordt nergens uitdrukkelijk vermeld dat de erin vervatte terugleidingsbeslissing niet uitvoerbaar zou zijn. Integendeel geeft de gemachtigde uitdrukkelijk aan dat verzoekster, met toepassing van artikel 7, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, *“zonder verwijl”* zal worden teruggeleid naar de grens *“met uitzondering van de grens van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen”*. Verzoekster kan, zoals de verwerende partij oppert, tegen de

thans bestreden verwijderingsmaatregel wel een gewone vordering tot schorsing (desgevallend met een beroep tot nietigverklaring) indienen, doch krachtens de vigerende bepalingen van de Vreemdelingenwet heeft een dergelijke “gewone” vordering - in tegenstelling tot de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid - op zich nog geen schorsend karakter voor de tenuitvoerlegging. Indien de Raad de onderhavige vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid zou verwerpen vooraleer de gemachtigde daadwerkelijk een nieuwe terugleidingsbeslissing heeft getroffen, dan staat wettelijk en feitelijk niets eraan in de weg dat de verwerende partij de huidige terugleidingsbeslissing alsnog uitvoert.

Er kan bovendien niet redelijkerwijs betwist worden dat het huidige bevel om het grondgebied te verlaten en de bijbehorende beslissing tot terugleiding gebaseerd zijn op artikel 7 van de Vreemdelingenwet, dat een omzetting vormt van artikel 3 van de Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (hierna: de Terugkeerrichtlijn).

Een “*terugkeerbesluit*” is volgens artikel 3, lid 4, van de Terugkeerrichtlijn de administratieve of rechterlijke beslissing of handeling waarbij wordt vastgesteld dat het verblijf van een onderdaan van een derde land illegaal is of die illegaal wordt verklaard en een terugkeerverplichting wordt opgelegd of vastgesteld. Artikel 3, lid 3, van de Terugkeerrichtlijn definieert “*terugkeer*” als het proces waarbij een onderdaan van een derde land, vrijwillig gevolg gevend aan een terugkeerverplichting of gedwongen, terugkeert naar: 1) zijn land van herkomst, of 2) een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten of andere regelingen, of 3) een ander derde land waarnaar de betrokken onderdaan van een derde land besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt toegelaten. Deze bepaling werd eveneens omgezet in artikel 1, 5° *iuncto* 1, 6° van de Vreemdelingenwet.

Het thans bestreden bevel om het grondgebied te verlaten houdt dus wel degelijk voor verzoekster reeds de verplichting in het grondgebied te verlaten en legt een terugkeerverplichting op (RvS 28 september 2017, nr. 239.259; RvS 29 mei 2018, nrs 241 623 en 241 625). *In casu* klemt dit des te meer omdat het bevel is afgegeven zonder termijn voor vrijwillig vertrek (zie RvV verenigde kamers 8 maart 2018, nr. 200 933; RvV verenigde kamers 9 maart 2018, nrs. 200 976 en 200 977). Het bevel om het grondgebied te verlaten gaat ook reeds gepaard met een beslissing tot terugleiding naar de grens van het Schengengebied.

Bijgevolg kan niet worden betwist dat de gemachtigde verzoekster op grond van de thans bestreden akte “*zonder verwijf*” kan verwijderen naar Eritrea (vermelde nationaliteit in de bestreden beslissing).

De Raad herhaalt dat het onderzoek of de verwijderingsmaatregel afbreuk kan doen aan de bescherming verleend door artikel 3 van het EVRM niet kan worden uitgesteld tot een later tijdstip. Artikel 7 van de Vreemdelingenwet, dat zowel de rechtsgrond vormt voor de beslissing tot verwijdering als de beslissing tot terugleiding, stelt in de aanhef immers op duidelijke wijze dat een bevel kan of moet worden afgegeven ‘*onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag*’. Bijgevolg diende de gemachtigde reeds bij het nemen van een beslissing houdende een bevel om het grondgebied te verlaten te onderzoeken of de verwijderingsmaatregel in overeenstemming is met de normen van de internationale verdragen waardoor België gebonden is, te dezen met artikel 3 van het EVRM (RvS 28 september 2017, nr. 239.259 en RvS 8 februari 2018, nr. 240 691; zie RvV verenigde kamers 8 maart 2018, nr. 200 933; RvV verenigde kamers 9 maart 2018, nrs. 200 976 en 200 977).

De Raad van State stelde dienaangaande op 29 mei 2018 duidelijk het volgende in de arresten nrs. 241.623 en 241.625:

*“Het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten houdt in dat de rechtstoestand van de betrokken vreemdeling als dusdanig bestaat op het ogenblik dat die beslissing wordt genomen, dat die vreemdeling op dat ogenblik dus geen titel (meer) heeft om op het grondgebied te verblijven zodat hij er onwettig verblijft en dat hij derhalve het grondgebied dient te verlaten. Het betreft dan ook een beslissing tot verwijdering in de zin van artikel 1, 6°, van de Vreemdelingenwet. De betrokken vreemdeling is ertoe gehouden de terugkeerverplichting na te leven en het bevel om het grondgebied te verlaten, [...], uit te voeren zonder dat de verzoekende partij [in casu de gemachtigde] een nieuwe beslissing dient te nemen. Naar luid van artikel 7, eerste lid, van de Vreemdelingenwet wordt een bevel om het grondgebied te verlaten gegeven “onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag”.*

*De verzoekende partij moet derhalve bij het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten reeds onderzoeken of die verwijderingsmaatregel in overeenstemming is met de normen van de internationale verdragen waardoor België gebonden is, te dezen met artikel 3 van het EVRM. Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door de mogelijkheid voor de verzoekende partij om bij niet-naleving van het bevel om het grondgebied te verlaten over te gaan tot dwangmaatregelen met het oog op verwijdering in de zin van artikel 1, 7°, van de Vreemdelingenwet, zijnde de fysieke verwijdering van het grondgebied. Enerzijds kan de toestand immers in die zin evolueren dat er zich bij het nemen van de beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten nog geen gevaar voor een schending van artikel 3 van het EVRM voordoet doch naderhand wel, wanneer de verzoekende partij effectief wil overgaan tot verwijdering. Anderzijds kan niet worden verondersteld dat de betrokken vreemdeling het bevel om het grondgebied te verlaten niet zal naleven zodat de verzoekende partij er zich niet van kan onthouden een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM te onderzoeken onder het voorwendsel dat zij dergelijk onderzoek zal voeren bij het nemen van dwangmaatregelen met het oog op de fysieke verwijdering van de vreemdeling.”*

En ook:

*“In de laatste zin van punt 199 van het arrest van 13 december 2016 in zake Paposhvili t. België stelt het EHRM vast dat de Raad van State, die was gevat door een cassatieberoep, de in die zaak gevolgde redenering van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft bevestigd en heeft gepreciseerd dat de evaluatie van de medische toestand van een vreemdeling die het voorwerp uitmaakt van een verwijderingsmaatregel en aan wie de machtiging tot verblijf was geweigerd, moest gebeuren op het ogenblik van de gedwongen uitvoering van die verwijderingsmaatregel en niet op het ogenblik van het aannemen van die maatregel. Met uitdrukkelijke verwijzing naar punt 199 in fine, vervolgt het EHRM in punt 202 dat de omstandigheid dat de evaluatie van de medische toestand van de betrokkene ook in extremis had kunnen gebeuren op het ogenblik van de gedwongen uitvoering van de verwijderingsmaatregel, niet tegemoet komt aan de bekommernissen van artikel 3 van het EVRM wanneer er geen aanwijzingen zijn betreffende de omvang van dergelijk onderzoek en het effect ervan op het bindende karakter van het bevel om het grondgebied te verlaten.*

*Ook met het bestreden arrest is uitspraak gedaan over de wettigheid van een bevel om het grondgebied te verlaten waarbij geen onderzoek was gedaan naar een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM in het licht van de concrete gegevens van de zaak. Net als in de zaak die tot het meergenoemde arrest van het EHRM van 13 december 2016 heeft geleid, was ook te dezen nog geen effectieve verwijdering van verweerder voorzien. Nu het EHRM ook in dat arrest naar die omstandigheden heeft verwezen, heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen er geen betekenis aan gegeven die strijdig is met de bewoordingen of de inhoud ervan door te oordelen dat een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM moet worden onderzocht bij het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten en niet pas op het ogenblik van de gedwongen verwijdering van de vreemdeling.”*

De mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM moet dus reeds worden onderzocht bij het nemen van een beslissing houdende een bevel om het grondgebied te verlaten. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft in dit kader tevens gesteld dat voor een zinnig en grondig onderzoek in het licht van de artikelen 2 en 3 *in*uncto artikel 13 van het EVRM het land van bestemming duidelijk dient te zijn. Zo stelt het Hof in de zaak nr. 43875/09 van 15 april 2014 “*Asalya t. Turkije*” waar het vaststelt in § 113 dat het administratief rechtscollege van Ankara geen rekening heeft gehouden met het persoonlijk risico voor de verzoeker: “*the court believes that this deficiency is due, at least to some extent, to the fact that neither the original deportation order nor any subsequent submissions by the Ministry to the domestic courts specified where exactly the applicant would be deported to. Such ambiguity is unacceptable, not only because it exacerbated the applicant’s already precarious position, but also because it inevitably hampered any meaningful examination of the risks involved in his deportation, thus rendering the protection afforded under Article 13 illusory.*” (eigen vertaling: het Hof gelooft dat dit gebrek, minstens tot op zekere hoogte, ligt aan het feit dat noch de originele verwijderingsbeslissing noch enige volgende suggestie van het Ministerie aan de nationale hoven verduidelijkte waar exact de verzoeker naar zou worden verwijderd. Zulke ambiguïteit is niet accepteerbaar, niet enkel omdat het de reeds kwetsbare positie van verzoeker verergert, maar ook omdat het onvermijdelijk een zinnig onderzoek naar de risico’s die vervat liggen in de verwijdering verhinderde, en op die wijze de bescherming geboden onder artikel 13 *illu*soir maakt.”)

In de bestreden akte kan worden gelezen: “*Betrokkene is niet in het bezit van documenten, bijgevolg dient zijn nationaliteit bepaald te worden. De grens waarnaar betrokkene zal worden teruggeleid, zal*

*worden bepaald in een beslissing tot vaststelling van de grens, nadat de nationaliteit vaststaat en het risico op schending van artikel 3 EVRM werd onderzocht. Tegen deze beslissing kan een schorsend beroep bij de RVV ingesteld worden.”*

*In casu* blijkt uit de bewoordingen van de bestreden akte dat de gemachtigde het onderzoek naar een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM uitdrukkelijk heeft uitgesteld naar een later, niet bepaald en niet voorzienbaar tijdstip. De handelwijze van de gemachtigde is dan ook in strijd met de hiervoor geciteerde rechtspraak en ontnemt verzoekster elk effectief rechtsmiddel, zoals hiervoor geschetst. Bovendien weze benadrukt dat de vaststelling dat een beslissing niet zorgvuldig werd voorbereid, niet kan worden rechtgezet door een navolgende beslissing. De verwijzing door de verwerende partij naar het arrest van het Grondwettelijk Hof nr.89/2015 van 11 juni 2015 doet hieraan geen afbreuk.

De Raad benadrukt dat de huidige bestreden beslissing blijkens de rechtsgrond en de motieven ervan, een verwijderingsbeslissing (d.i. een terugkeerbesluit in de zin van de Terugkeerrichtlijn) is die een titel verschaft om tot gedwongen uitvoering over te gaan. Daar de bestreden beslissing een uitvoerbare beslissing is, lijkt het dan ook dat de verwerende partij op grond hiervan verzoekster naar haar land van herkomst, *in casu* Eritrea (nationaliteit vermeld in de beslissing), kan verwijderen.

Een motivering die verwijst naar de intentie om later een nieuwe beslissing te treffen, kan, daargelaten proceseconomische overwegingen, overigens niet verhinderen dat de thans bestreden beslissing zonder verdere maatregelen kan worden uitgevoerd.

Thans kan de Raad dan ook enkel vaststellen dat de gemachtigde nagelaten heeft om bij het treffen van de bestreden verwijderingsmaatregel een grondig onderzoek te voeren inzake een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM bij de verwijdering van verzoekster naar haar land van herkomst dan wel naar een land zoals bepaald in de Terugkeerrichtlijn. Door te stellen dat de grens later zal worden bepaald na een toekomstig onderzoek van artikel 3 van het EVRM, heeft de verwerende partij de Raad bovendien in de volkomen onmogelijkheid gesteld om een effectief rechtsmiddel te bieden wat betreft het risico dat de thans bestreden verwijderingsmaatregel kan inhouden op schending van artikel 3 van het EVRM.

De aangevoerde schending van artikel 3 van het EVRM is op het eerste gezicht gegrond.

Verzoekster heeft derhalve een ernstig middel aangevoerd, zodat is voldaan aan de tweede cumulatieve voorwaarde.

#### 3.4. Betreffende de derde voorwaarde: het moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Overeenkomstig artikel 39/82, § 2 van de vreemdelingenwet kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten indien er ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en indien de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Deze laatste voorwaarde is onder meer van rechtswege vervuld indien een ernstig middel werd aangevoerd gesteund op de grondrechten van de mens, in het bijzonder de rechten ten aanzien waarvan geen afwijking mogelijk is uit hoofde van artikel 15, tweede lid van het EVRM (*cf.* artikel 39/82, §2, eerste lid, van de Vreemdelingenwet). Gelet op het ernstig bevinden van een middel dat gerelateerd is aan artikel 3 van het EVRM, waarnaar verzoekster bij de uiteenzetting van haar moeilijk te herstellen ernstig nadeel verwijst, is dit *in casu* het geval.

Hieruit volgt dat is voldaan aan de derde cumulatieve voorwaarde.

#### 3.5. De tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing wordt bijgevolg geschorst.

#### 4. Kosten

Met toepassing van artikel 39/68-1, §5, derde en vierde lid, van de vreemdelingenwet zal de beslissing over het rolrecht of over de vrijstelling ervan, in een mogelijke verdere fase van het geding worden onderzocht.

## **OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:**

### **Artikel 1**

De schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de gemachtigde van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie van 26 februari 2019 houdende bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering (bijlage 13septiesL) wordt bevolen.

### **Artikel 2**

Dit arrest is uitvoerbaar bij voorraad.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op één maart tweeduizend negentien door:

Mevr. A. DE SMET,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken

Mevr. C. VAN DEN WYNGAERT

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

C. VAN DEN WYNGAERT

A. DE SMET